

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Sobolevschii Veaceslav, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Panciul Eugeniu împotriva lui Sobolevschii Veaceslav privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 prin care s-a respins cererea lui Sobolevschii Veaceslav cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și s-a restituit ca netimbrat apelul,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2015, Panciul Eugeniu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Sobolevschii Veaceslav privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 24.07.2012 în calitate de creditor a încheiat un contract de împrumut (recipisă) cu Sobolevschii Veaceslav în calitate de debitor, transmițând acestuia suma de 30000 euro pe un termen de 6 luni.

În recipisa eliberată pârâtul a stipulat că, în cazul neachitării în termenul stabilit a sumei împrumutului, se va achita cu imobil la preț avantajos, în termen de două luni.

Menționează reclamantul că, multiplele solicitări telefonice adresate lui Sobolevschii Veaceslav privind restituirea sumei împrumutate nu s-au soldat cu succes.

La 07.07.2014 a transmis pârâtului o somație prin care a cerut restituirea integrală a sumei împrumutului în termen de 5 zile, însă până la moment suma împrumutată nu a fost restituită.

Solicită reclamantul, încasarea de la Sobolevschii Veaceslav în beneficiul său a sumei de 30 000 euro, dobânzii de întârziere în sumă de 10447, 83 euro și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 martie 2016 acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Sobolevschii Veaceslav în beneficiul lui Panciu Eugeniu suma de 30 000 euro, cu titlu de datorie, suma de 10 447,83 euro, dobânda de întârziere, suma de 18 792 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 11,15 lei cu titlu de servicii poștale, suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 40 447,83 euro, convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova și suma de 23 803,15 lei.

La 20.04.2016, Sobolevschii Veaceslav a contestat cu apel hotărârea primei instanțe în partea încasării sumei de 10 000 euro din suma de 30 000 euro și dobânzii de întârziere în sumă de 10 447 euro.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Sobolevschii Veaceslav și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat, în limba de stat și achitarea taxei de stat în mărime de 10 360 lei, până la prima ședință fixată pentru data de 14 iunie 2016, orele 10:00.

La 14 iunie 2016, Sobolevschii Veaceslav a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, invocând că are la întreținere un copil invalid (f.d. 87).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Sobolevschii Veaceslav cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fiindu-i acordat apelantului termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în sumă de 10 360 lei, până la ședința următoare stabilită pentru data de 28 iunie 2016, orele 10:00.

La 24 iunie 2016, Sobolevschii Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016 s-a respins recursul declarat de Sobolevschii Veaceslav și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016.

La 24 octombrie 2016, Sobolevschii Veaceslav a înaintat instanței de apel cerere de scutire parțială de la plata taxei de stat, invocând situația financiară a familiei (f.d.119).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016 s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de Sobolevschii Veaceslav, fiind restituită și taxa de stat în mărime de 3 300 lei.

La 08 noiembrie 2016, Sobolevschii Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, s-a admis recursul declarat de

Sobolevschii Veaceslav, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 s-a respins cererea lui Sobolevschii Veaceslav cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și s-a restituit ca netimbrat apelul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 martie 2016, precum și taxa de stat în mărime de 3 300 lei.

La 13 martie 2017, Sobolevschii Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, cu restituirea pricinii la rejudecare.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

În acest sens, susține că, instanța de apel a examinat cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în lipsa sa și a avocatului, care nu a fost legal citat, încălcându-i astfel dreptul care parte în proces.

Consideră că, instanța de apel era obligată să nu dea curs cererii și să-i acorde termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 CPC (în vigoare la momentul pronunțării actului contestat), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16.02.2017, însă careva date privind recepționarea acesteia de către recurent la dosar nu există. Prin urmare, recursul declarat de către Sobolevschii Veaceslav la data de 13.03.2017 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Sobolevschii Veaceslav, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, recurentul Sobolevschii Veaceslav invocă dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și s-a restituit apelul ca netimbrat.

Analizând conținutul încheierii contestate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea instanței de apel emisă în acest sens, este întemeiată și legală.

Potrivit art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Articolul 4 alin.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, stipulează că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Aceeași concluzie derivă și din prevederile art. 85 alin.(4) CPC, care stabilește cazurile de scutire de la plata taxei de stat, inclusiv în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens.

În interpretarea corectă a normei enunțate, instanța de recurs relevă că, scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art. 85 alin. (4) CPC, este dictată de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul reține în acest sens că, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat, Sobolevschii Veaceslav a prezentat instanței certificate care confirmă că are la întreținere un copil invalid de gradul doi și, atât el, cât și soția, nu sunt angajați în câmpul muncii.

În opinia Colegiului, probele prezentate nu indică nemijlocit asupra situației materiale care să reflecte situația precară la moment a solicitantului și imposibilitatea achitării taxei de stat.

Or, recurentul nu a prezentat probe care să confirme cu certitudine imposibilitatea materială a acestuia de a achita taxa de stat, precum ar fi mărimea altor venituri, existența la întreținere a altor personae, informația de la organul fiscal privind existența și situația conturilor bancare deținute, deținerea în proprietate a bunurilor mobile, imobile, cote de participație în cadrul unor întreprinderi.

Astfel, în susținerea imposibilității achitării taxei de stat, Sobolevschii Veaceslav nu a prezentat probe suficiente privind existența sau inexistența mijloacelor financiare și/sau altor înscrisuri care ar permite instanței să evalueze în ansamblu starea financiară a acestuia în vederea scutirii de la plata taxei de stat, deoarece, probele prezentate nu reflectă cu certitudine starea materială reală a solicitantului.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, Curtea de Apel Chișinău justificat a respins cererea lui Sobolevschii Veaceslav cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și a restituit apelul.

De asemenea, este de menționat că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016, s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Sobolevschii Veaceslav cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, pe aceleași temeuri.

Reieșind din cele relatate, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate.

Argumentul recurentului precum că, instanța de apel a examinat cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în lipsa sa, urmând să-i acorde termen pentru lichidarea neajunsurilor, nu poate fi reținut, dat fiind că recurentul a avut suficient timp pentru a achita taxa de stat, sau după caz, de a prezenta probe suplimentare în vederea susținerii cererii de scutire de la plata acesteia.

Nu poate fi luat în considerare nici argumentul recurentului referitor la necitarea avocatului său, or, acesta cunoștea despre litigiul în cauză și avea obligația de a se interesa despre soarta dosarului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului.

Față de aceste considerente, Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespund cerințelor prevăzute de art. 6 paragraf 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal, precum și cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Curtea a reiterat implicit că, însăși impunerea la achitarea taxei de stat nu constituie prin sine o limitare incompatibilă cu garanțiile articolului 6 din Convenție, în situația în care solicitantul nu a probat lipsa mijloacelor financiare (a se vedea *Romany Gaz Grup v. Moldova*, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărârea *Kreuz contra Poloniei* (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție adusă dreptului de acces la tribunal.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica judiciară constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că, interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Sobolevschii Veaceslav.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Panciul Eugeniu împotriva lui Sobolevschii Veaceslav privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru